

Wyniki Konkursu Reportażu Rodzinnego im. Mirosława Rowickiego

19 marca w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Kijowie odbyło się uroczyste wręczenie nagród laureatom i wyróżnionym w Konkursie Reportażu Rodzinnego im. Mirosława Rowickiego. Konkurs został ogłoszony przez Ambasadę RP w Kijowie i spotkał się z dużym zainteresowaniem młodzieży z całej Ukrainy.

Z grona zgłoszonych autorów komisja konkursowa wyłoniła utalentowanych zwycięzców, którzy zostali serdecznie przyjęci przez konsula RP w Kijowie Pawła Owada oraz konsul Annę Babiak-Owad. W atmosferze pełnej ciepła i wzruszeń laureatom wręczono dyplomy i upominki. (Patrz str. 3)

Spotkanie pełne słów, dźwięków i emocji!

W sercu Kijowa w Narodowej Naukowej Bibliotece Medycznej Ukrainy miało miejsce wydarzenie „Poezja łączy pokolenia”, które zgromadziło miłośników literatury i muzyki, by uczcić Światowy Dzień Poezji. Spotkanie, którego pomysłodawcami były nauczycielki Polskiej Szkoły Sobotniej w Kijowie miało na celu nie tylko przybliżenie sylwetek polskich poetów, ale także stworzenie przestrzeni, gdzie muzyka przeplata się z poezją, a młodsze pokolenie spotyka się ze starszym.

POEZJA ŁĄCZY POKOLENIA!

W wydarzeniu wzięli udział uczniowie Polskiej Szkoły Sobotniej w Kijowie oraz przedstawiciele kijowskich polskich organizacji. Na scenie zabrzmiały utwory Adama Mickiewicza, Marii Konopnickiej, Juliana Tuwima, Wisławy Szymborskiej, Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i innych twórców.

Ciąg dalszy na str. 5

POLSKI BIZNES w Ukrainie

Szanowni Państwo, niżej przedstawiamy tezę wystąpienia Prezesa Międzynarodowego Stowarzyszenia Przedsiębiorców Polskich Ukrainy Dariusza GÓRCZYŃSKIEGO na Polsko-Ukraińskiej Komisji Międzyrządowej w dniu 13 marca 2025 roku:

1. Polski biznes w Ukrainie: Polskie firmy, które działają na Ukrainie, stanowią istotną część gospodarki tego kraju. Członkowie MSPPU są obecni w różnych sektorach, takich jak: bankowość, ubezpieczenia, budownictwo, energetyka, produkcja maszyn, urządzeń i pojazdów, a także w dystrybucji towarów i materiałów. Wielu z nich angażuje się również w branżę logistyczno-transportową, prawną-doradczą, usługową i IT. Dodatkowo, niektóre polskie firmy wspierają ukraiński sektor obronny, biorąc udział w realizacji zamówień wojskowych. To pokazuje, jak polski biznes jest wciąż aktywny, mimo trudności wynikających z wojny.

Ciąg dalszy na str. 2

NOTA BENE

POLSKA

■ Sekretarz Generalny NATO Mark Rutte zaplanował złożenie 26 marca wizyty w Polsce; przewidywane spotkanie z prezydentem Andrzejem Dudą oraz premierem Donaldem Tuskiem, a także wykład w warszawskiej SGH.

■ Obecnie Rosja nie jest w stanie wygrać z samą Ukrainą, ale gdyby przejęła jej potencjał przemysłowy, ludzki, czy armię, to rachunek sił by się zmienił; dlatego musimy się przygotowywać na Rosję zdolną do szerszej agresji - powiedział szef MSZ Radosław Sikorski.

■ W latach 2022-2024 Polska wydała prawie 323 mln zł na ponad 24,5 tys. terminali Starlink i ich abonament, które zostały przekazane Ukrainie; w tym roku szacowany koszt abonamentu ma wynieść ponad 77 mln zł.

■ Radosław Sikorski zapytany, czy pogodził się z Elonem Muskem po ich wymianie wpisów na portalu X odpowiedział rozbawiony: Elon Musk jest wielkim pionierem i życzę mu powodzenia w jego drodze na Marsa.

■ Zajmijmy się budowaniem relacji i więzi w Europie i zerwijmy relacje z Donaldem Trumpem - zaapelował były prezydent Lech Wałęsa w rozmowie z «Super Expressem».

■ W eliminacjach do mistrzostw świata w piłce nożnej Polska pokonała Litwę 1:0 i Maltę 2:0.

■ Zmarł fizyk, popularyzator nauki i publicysta prof. Łukasz Turski. Był związany z Centrum Fizyki Teoretycznej PAN oraz Centrum Nauki Kopernik.

UKRAINA

■ Biały Dom: Rosja i Ukraina zgodziły się na zapewnienie bezpiecznej żeglugi i powstrzymania się od użycia siły na Morzu Czarnym.

■ Szef dyplomacji Radosław Sikorski ogłosił w Brukseli, że Węgry blokują proces wejścia Ukrainy do UE, powołując się na kwestie dwustronne.

■ Prawie 90 osób, w tym 17 dzieci, zostało rannych w wyniku rosyjskiego ataku rakietowego na Sumy 24 marca. Do ataku doszło w centrum miasta.

■ Wbrew twierdzeniom Putina, powtarzanym przez Donalda Trumpa, ukraińscy żołnierze nie są okrażeni przez wojska rosyjskie w obwodzie kurskim na zachodzie Rosji - przekazały 20 marca agencji Reutersa trzy źródła zapoznane z ustaleniami zachodnich służb wywiadowczych.

ŚWIAT

■ Ministrowie Obrony Estonii, Łotwy, Litwy i Polski „w świetle znacznego pogorszenia sytuacji bezpieczeństwa w regionie, spowodowanego rosyjską agresją na Ukrainę i zagrożeniem, jakie stanowi Rosja dla społeczności euroatlantyckiej” rekomendują wypowiedzenie Konwencji Ottawskiej (o zakazie produkcji i użycia min przeciwpiechotnych).

■ Specjalny wysłannik USA ds. Bliskiego Wschodu, Steve Witkoff: Największym problemem, jeśli chodzi o zakończenie wojny rozpoczętej przez Rosję przeciwko Ukrainie, jest Krym oraz tak zwane cztery regiony: doniecki, ługański i jeszcze dwa oraz gotowość do uznania ich za terytoria rosyjskie.

■ Referenda na terytoriach ukraińskich okupowanych przez Rosję były całkowitą farsą - powiedziała w Brukseli rzeczniczka KE, Anitta Hipper komentując wynurzenia Witkoffa.

■ Podczas rozmowy z Donaldem Trumpem (18.03) Putin nie zgodził się na ustępstwa i to on «wygrał» pierwszą rundę rozmów dotyczących wojny na Ukrainie - oceniły agencja AFP i brytyjska stacja BBC. Każdy postęp w negocjacjach, który ogłasza Trump, okazuje się być ustępstwem na rzecz Putina - podkreśliła francuska agencja.

■ W wieku 76 lat w szpitalu w Houston zmarł słynny pięciaczar George Foreman, złoty medalista olimpijski, zawodowy mistrz świata wszechwag w latach 1973-74 oraz 1994-95.

Rubryka przygotowana z wykorzystaniem materiałów
POLSKIEJ AGENCJI PRASOWEJ

Ciąg dalszy ze str. 1

2. **Wyzwania wojenne:** Wojna rosyjsko-ukraińska zmusiła polskie firmy do zaadoptowania się do trudnej rzeczywistości. Wiele polskich firm, które zainwestowały na Ukrainie, musiało zmierzyć się ze stratami w wyniku działań wojennych, ale mimo to odbudowują swoje obiekty i wzmacniają działalność. Dodatkowo, pracownicy polskich firm, którzy są obywatelami Ukrainy, walczą w szeregach Sił Zbrojnych Ukrainy i pomagają w dostarczaniu pomocy humanitarnej. Firmy te pełnią ważną rolę w tworzeniu stabilności ekonomicznej na Ukrainie, oferując pewność zatrudnienia dla ukraińskich rodzin, co ma kluczowe znaczenie w czasie wojny.

3. **Wsparcie Ukrainy w odbudowie:** Polskie przedsiębiorstwa mają doświadczenie i potencjał, aby uczestniczyć w odbudowie zniszczonej infrastruktury Ukrainy. Doświadczenie zdobyte na rynku europejskim pozwala polskim firmom na angażowanie się w projekty dotyczące odbudowy i modernizacji gospodarki ukraińskiej, w tym w ramach procesu integracji z Unią Europejską. MSPPU liczy na wsparcie polskich instytucji, takich jak Rada ds. Współpracy z Ukrainą oraz Ambasada RP w Kijowie, aby wspierać takie inicjatywy.

4. **Problemy z administracją ukraińską:** Mimo że polski biznes przyczynia się do odbudowy Ukrainy i

POLSKI BIZNES W UKRAINIE

jest dobrze postrzegany przez ukraińską opinię publiczną, nadal istnieją liczne trudności wynikające z działania ukraińskich organów administracyjnych. Przedsiębiorcy skarżą się na nierówne traktowanie polskich firm przez ukraińskie urzędy skarbowe oraz inne organy kontrolne, jak Komitet Antymonopolowy. Przykładem takich problemów są przypadki, gdy wyniki przetargów wygranych przez polskie firmy są podważane, a także sytuacje związane z trudnościami administracyjnymi w zakresie zatrudniania obywateli Polski na Ukrainie.

5. **Wsparcie dla rozwoju biznesu:** MSPPU nie dąży do rozwiązywania problemów tylko wybranych firm, ale do tworzenia równych warunków rozwoju biznesu na rynku ukraińskim. Organizacja apeluje o wdrażanie systemowych rozwiązań, które będą sprzyjały wszystkim firmom, zarówno lokalnym, jak i zagranicznym, i umożliwią stworzenie dobrego klimatu inwestycyjnego. MSPPU podkreśla, że rozwój gospodarki Ukrainy po wojnie zależy od odpowiednich reform i implementacji zobowiązań związanych z procesem akcesji do UE, co będzie miało istotne znaczenie dla stabilności gospodarczej kraju.

6. **Współpraca z władzami:** MSPPU aktywnie współpracuje

z polskimi i ukraińskimi instytucjami w celu usuwania przeszkód administracyjnych, które mogą utrudniać działalność biznesową. Organizacja monitoruje działania zarówno polskiego, jak i ukraińskiego rządu, szczególnie te dotyczące współpracy gospodarczej i bezpieczeństwa. MSPPU jest otwarte na współpracę ze wszystkimi instytucjami, które biorą udział w tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju gospodarki obu krajów. Dzięki współpracy z instytucjami takimi jak PAIH (Polska Agencja Inwestycji i Handlu) i ZBH PAIH (Zagraniczni Biura Handlowe), polskie firmy mogą skuteczniej angażować się w ukraiński rynek i wspierać procesy odbudowy.

Wnioski płynące z tego tekstu pokazują, że polski biznes na Ukrainie pełni kluczową rolę w czasach kryzysu wojennego, nie tylko w odbudowie gospodarki, ale także w procesie integracji Ukrainy z Unią Europejską. Mimo trudności administracyjnych i problemów z ukraińską biurokracją, polskie firmy są gotowe na dalszy rozwój, co wymaga współpracy obu stron w celu stworzenia bardziej sprzyjających warunków do inwestycji i współpracy gospodarczej.

Dariusz Górczyński
Prezes MSPPU

„WZMOCNIENIE OCHRONY NARODOWYCH MNIEJSZOŚCI”

12 marca miałam zaszczyt reprezentować naszą wspólnotę Związku Polaków Ukrainy na Trzecim Dialogu Etnicznych Wspólnot Ukrainy „Wzmocnienie ochrony narodowych mniejszości”, który odbył się w Kijowie. To jedno z wielu spotkań, w których biorę udział jako Prezes Związku Polaków Ukrainy, aby aktywnie działać na rzecz naszej społeczności i bronić praw Polaków w Ukrainie.

Nasza misja to dbanie o prawa, rozwój i integrację Polaków w Ukrainie. Na co dzień pracujemy nad tym, aby nasz głos był słyszalny – w instytucjach państwowych, organizacjach międzynarodowych i przestrzeni publicznej. Współpracujemy z władzami, walczymy o ochronę języka polskiego, dostęp do edukacji i możliwość zachowania tożsamości narodowej.

Kto nas reprezentował? Prezes ZPU – Lesia Jermak, członkowie Zarządu Głównego – Stanisław Kostecki, Wiktor Marenycz, Jerzy Wójcicki i Wioleta Fedczyszyn – zdalnie.

W ramach projektu UE i Rady Europy dyskutowaliśmy o: Edukacji i dostępie do nauki w językach mniejszości narodowych, walce z dyskryminacją i ochronie praw mniejszości, współpracy między organizacjami narodowościowymi a instytucjami państwowymi, ochronie języka i kultury w kontekście europejskich standardów. Jako Polacy Ukrainy nie tylko uczestniczymy w dyskusjach, ale też aktywnie promujemy naszą kulturę i historię.

Tym razem przygotowaliśmy prezentację działalności ZPU oraz pięknie udekorowane wielkanocne stoisko, na którym zaprezentowaliśmy tradycje i symbole Świąt Wielkanocnych. To właśnie dzięki takim inicjatywom nasza kultura jest widoczna i doceniana. Szczególne wyrazy wdzięczności dla członków kijowskich polskich organizacji KNKSP „ZGODA”, KPKO Stowarzyszenia im. A. Mickiewicza, ZPIT „Polanie znad Dniepru”, którzy przygotowali wielkanocne stoisko – to Wasza praca i pasja sprawiają, że nasze tradycje żyją i są doceniane.

Drodzy Przyjaciele, moja misja jako Prezesa ZPU to reprezentowanie Polaków Ukrainy,

obrona naszych praw i pielęgnowanie naszego dziedzictwa. Każdego dnia pracujemy nad tym, by nasza społeczność mogła się rozwijać, byśmy mogli mówić po polsku, kultywować tradycje i dumnie reprezentować naszą historię. Dziękuję, że jesteście częścią tej misji!

Lesia JERMAK,
prezes ZPU

Wyniki Konkursu Reportażu Rodzinnego im. Mirosława Rowickiego

Ciąg dalszy ze str. 1

Lista laureatów i osób wyróżnionych w Konkursie im. M. Rowickiego

Nagrody główne:

1. Ihor Midoian – Kijów,
2. Maksym Stawri – Kijów,
3. Władysław Horodyski – Wyszne,
4. Oleksandra Herasikova – Kijów,
5. Dominika Jermak – Kijów.

Wyróżnienia:

1. Nazar Dudczenko – Kamieniec Podolski,
2. Sofia Dudczenko – Kamieniec Podolski,
3. Sofia Ivanko – Kijów,
4. Aleksander Boltaniuk – Kamieniec Podolski,
5. Aleksandra Stefanska – Kijów,
6. Maksymilian Shevchenko – Kijów,
7. Dmytro Roszczupkin – Kamieniec Podolski,

Jury miało niezwykle trudne zadanie, ponieważ nadesłane prace odznaczały się wysokim poziomem merytorycznym i emocjonalnym. Po wnikliwej analizie komisja zwróciła się do tegorocznych i przyszłych uczestników konkursu z następującym przesłaniem:

„Konkurs reportażu rodzinnego dla młodzieży to szczególny hołd dla tych, którzy walczyli o Polskę, budowali ją i byli wierni polskiej tożsamości, językowi oraz wierze, często płacąc za to wysoką cenę. Pragniemy, by pamięć o przodkach była pielęgnowana w rodzinach, by

młodsze pokolenia wsłuchiwały się w historię swoich rodziców i dziadków. Naszym celem jest również upamiętnienie wybitnej postaci, jaką był Mirosław Rowicki – wydawca 'Kuriera Galicyjskiego' i człowiek oddany idei dialogu polsko-ukraińskiego. Dlatego to właśnie jego imię nosi nasz konkurs. Jesteśmy pod ogromnym wrażeniem talentu i zaangażowania autorów nadesłanych reportaży. Pomimo trudnych okoliczności, spowodowanych wojną, otrzymaliśmy prace z różnych miast i miasteczek całej Ukrainy. To dowód na to, że młodzież nie tylko kontynuuje naukę, ale również chętnie angażuje się w twórcze inicjatywy i dzieli się rodzinnymi historiami.”

Nagrody i wyróżnienia przyznano autorom reportaży, którzy nie tylko opowiedzieli historie przekazane im przez bohaterów, ale także uchwyli-

li charakter relacji rodzinnych i okoliczności ich powstania. Konkurs ma na celu gromadzenie opowieści rodzinnych, sąsiedzkich i lokalnych – nie jest to konkurs naukowy, lecz literacki, skierowany do młodzieży, by inspirować ją do odkrywania własnych korzeni.

Konkurs udowodnił, że mimo okropieństw wojny młodzi ludzie w Ukrainie pragną rozwijać swoje umiejętności, angażować się w projekty edukacyjne i otrzymywać zasłużone nagrody.

Prace konkursowe zostaną opublikowane w „Dzienniku Kijowskim”.

Andżelika PŁAKSINA

Jedna z laureatów Dominika Jermak otrzymuje Dyplom i nagrodę z rąk Konsula RP w Kijowie Pawła Owada

Wolontariat

Fundacja „UA Future” powstała, aby wspierać Ukrainę w obliczu wojny

14 marca, po nawiązaniu kontaktów przez zespół redakcyjny gazety „Dziennik Kijowski”, prezes Fundacji „UA Future” Piotr Kaszuwara odwiedził Biuro Związku Polaków Ukrainy (ZPU).

Spotkanie zaszczyli swoją obecnością Konsul RP Paweł Owad oraz Konsul RP Anna Babiak-Owad. Gości w Biurze ZPU przyjęli prezes ZPU Lesia Jermak, zastępca prezesa ZPU Stanisław Kostecki, redaktor naczelna gazety „Dziennik Kijowski” Andżelika Płaksina, członkowie Zarządu Głównego Wiktor Marenycz i Rościsław Raczyński. Sektor Młodzieżowy ZPU reprezentowała Karolina Jermak.

Głównym celem spotkania było zapoznanie się z działalnością obu organizacji oraz nawiązanie dobrych relacji i kontaktów między organizacjami zrzeszonymi w Związku Polaków Ukrainy a Fundacją „UA Future” w najbliższej przyszłości.

Już na początku spotkania dało się zauważyć, że konsulowie dobrze znają osobiście prezesa Piotra Kaszuwarę i utrzymują z nim przyjacielskie stosunki, co stworzyło bardzo dobrą atmosferę do rozmów.

Prezes Fundacji Piotr Kaszuwara podzielił się swoim doświadczeniem jako aktywny wolontariusz działający na Ukrainie od 2014 roku, a także jako dziennikarz.

Prezes Fundacji „UA Future” Piotr Kaszuwara

„Aktywnie wspieramy Ukrainę od 2014 roku, mamy doświadczenie w pracy na Bliskim Wschodzie i w krajach afrykańskich. Jestem fundatorem UA Future, PL Future i US Future, organizacji posiadających odpowiednią rejestrację państwową w tych krajach. Przez lata pracowałem jako reportażysta Onet.pl, korespondent wojenny Radia 357, a wcześniej Polskiego Radia oraz Telewizji Polsat News.

Wraz z wybuchem wojny w Ukrainie odsunąłem na dalszy plan pracę dziennikarską i skupiłem się na pomocy humanitarnej. W ciągu dwóch

lat wolontariusze UA Future dostarczyli pomoc humanitarną do ponad 150 tysięcy osób, a wraz z partnerami przekazali ponad 600 ton żywności cywilom, którzy utknęli w piwnicach frontowych miast i wiosek na wschodzie i południu Ukrainy. Łączna wartość dostarczonych przez naszą organizację od marca 2022 roku środków – w tym żywności, leków i wyposażenia ochronnego – przekroczyła 30 milionów złotych” – powiedział prezes Piotr Kaszuwara.

Prezes ZPU Lesia Jermak zaprezentowała zakres działań społecznych organizacji Związku Polaków Ukrainy. Każdy z obecnych przedstawił fundatorowi swoje zadania w polskim ruchu społecznym Ukrainy, zwłaszcza w kontekście agresji Rosji na Ukrainę. W trakcie rozmów pojawiły się propozycje nowych wspólnych projektów między organizacjami ZPU a Fundacją „UA Future”.

Wszyscy uczestnicy spotkania wyrazili zadowolenie z jego rezultatów i z niecierpliwością oczekują na realizację wspólnych planów.

Rościsław RACZYŃSKI

Wolontariat

Ukazała się publikacja „Śladami Poloników. Kolekcje polskie na świecie”

Z wielką przyjemnością trzymamy w rękach publikację „Śladami Poloników. Kolekcje polskie na świecie”, gdzie ukazał się wspólny artykuł Walentyny Jusupowej, prezes Studenckiego Klubu Polskiego i Ihora Dovbysha, aktywnego członka Ukraińskiego Towarzystwa Opieki nad Zabytkami Historii i Kultury oraz organizacji społecznej „Oleksandrijska skrzyżal”.

W 2023 roku w Krośnie odbyła się konferencja międzynarodowa „Śladami Poloników. Kolekcje polskie na świecie”, zorganizowana przez Muzeum Podkarpackie w Krośnie. Temat naszego wystąpienia i opublikowanego artykułu: „Zygmunt Kotużyński i jego działalność na terenach współczesnej Ukrainy. Współczesność siedziby w Jaropowiczach”.

Na konferencji podczas wystąpienia mówiliśmy o krytycznej sytuacji zabytków w Ukrainie w obecnej wojennej rzeczywistości; mówiliśmy o historii powstania wsi Jaropowicze i rozwoju, jej właścicielach w tym o Zygmuncie Kotużyńskim. Przedstawiliśmy także organizację „Oleksandrijska skrzyżal”, która od 2021 opiekuje się sadybą w Jaropowiczach.

W czasie, kiedy Ukraina pogrążona jest w wojnie, trudno mówić o zachowaniu pamiątek dziedzictwa kulturowego. Jednak, każdy robi, to co może – udział w międzynarodowych konferencjach to również możliwość przypomnienia społeczeństwu europejskiemu o wojnie w Ukrainie!

W konferencji uczestniczyli prelegenci z różnych krajów, m.in.: z Francji (Stowarzyszenie Polskich Komendantów i Ich Rodzin – Samopomoc Polska we Francji), Ameryki (Polski Instytut Naukowy w Ameryce i Stowarzyszenie Weteranów Armii Polskiej w Ameryce), Wiednia (Polska Akademia Nauk – Stacja Naukowa w Wiedniu), Holandii (Maczek Memoriał w Bredzie), Grodna (Muzeum Elizy Orzeszkowej w Grodnie).

Dziękujemy organizatorom za wspaniałą publikację, za możliwość popularyzacji historii, a także za możliwość opowiedzenia o wojnie na Ukrainie, o skali zniszczeń kraju i niszczeniu zabytków.

*Walentyna JUSUPOWA
Studencki Klub Polski w Żytomierzu*

WYKŁAD HISTORYCZNY „1940. Losy Polaków deportowanych do obwodu archangielskiego (85 lat)”

Losy i drogi

W dniu 11 marca 2025 roku w Narodowej Naukowej Bibliotece Medycznej Ukrainy w Kijowie odbył się wykład historyczny poświęcony 85. rocznicy deportacji Polaków do obwodu archangielskiego. Wydarzenie zgromadziło licznych przedstawicieli organizacji polonijnych, historyków, dyplomatów oraz osoby zainteresowane tematyką historii represji stalinowskich.

Spotkanie poprowadziła Eugenia Ustenko, Dyrektor Centrum Nauki Języka Polskiego Polonista Center, Członek Stowarzyszenia „Bristol” Polskich i Zagranicznych Nauczycieli Kultury Polskiej i Języka Polskiego jako Obcego, która powitała wszystkich zgromadzonych, wyrażając uznanie dla ich obecności oraz znaczenia wydarzenia. Szczególne słowa podziękowa-

- Konsul Anna Babiak-Owad,
- Lesia Jermak – prezes Związku Polaków Ukrainy,
- Andżelika Płaksina – Redaktor Naczelny gazety „Dziennik Kijowski”,
- Tetiana Ostapenko – Dyrektor Narodowej Biblioteki Medycznej,
- Maria Siwko – Dyrektor Domu Polskiego w Kijowie,
- Walentyna Daszkowska – Prezes Stowarzyszenia im. Adama Mickiewicza,
- Ołeksandr Pliasecki – Zastępca Przewodniczącego Dnieprzańskiej Rejonowej Administracji Państwowej w Kijowie.

Prelegent, Pan Andrzej Amons – pułkownik sprawiedliwości w stanie spoczynku, były kierownik Wydziału Rehabilitacji Prokuratury Wojskowej centralnego regionu Ukrainy, przedstawił szeroki kontekst deportacji Polaków w 1940 roku, omawiając genezę

Prelegent, Pan Andrzej Amons – pułkownik sprawiedliwości w stanie spoczynku, przedstawił szeroki kontekst deportacji Polaków w 1940 roku

skich i ukraińskich. Dzięki licznym zdjęciom i świadectwom mogliśmy zobaczyć warunki, w jakich przyszło im żyć.

Szczególnie wstrząsające były jego opowieści o losie deportowanych. Pan Andrzej Amons przedstawił historię swojej rodziny, która wraz z wieloma polskimi rodzinami trafiła do Okręgu Ustjanowskiego w obwodzie archangielskim, na tereny wiecznej zmarzliny. Opowiadał o barakach, w których zamieszkiwali zesłańcy – dawnych więźniach dla prześladowanych obywateli ZSRR. Wspominał, że ucieczka była niemożliwa – otaczały ich rozległe lasy, a każda próba ucieczki kończyła się śmiercią.

Innym przejmującym świadectwem były relacje osób, które opowiadały, jak podczas zesłania głód stał się dominującym doświadczeniem. Na chleb jeszcze trzeba było zarobić ciężką pracą – płacono za nią bardzo mało, mimo że warunki były skrajnie trudne. Ci, którzy nie mogli pracować, zmuszeni byli do wymiany swoich usług na jedzenie.

Prelegent przedstawił również szerszy kontekst deportacji, zaznaczając, że liczba Polaków

wywiezionych w głąb ZSRR w latach 1940–1941 pozostaje kwestią sporną. Zgodnie z archiwalnymi danymi NKWD deportowano około 330–340 tysięcy osób, jednak według szacunków Związku Sybiraków liczba ta mogła wynosić nawet 1,3 miliona. Celem tych działań była nie tylko likwidacja polskich elit, ale także zniszczenie narodowej tożsamości i struktury społecznej.

Podczas wykładu zaprezentowano również symbole regionu, do którego trafili deportowani Polacy. Uczestnicy mieli okazję zobaczyć flagę oraz herb obwodu archangielskiego, a także herb rejonu ustjańskiego. Przedstawiono także Krzyż Zesłańców Sybiru – odznaczenie przyznawane osobom, które przeszły przez dramat deportacji. Szczególną

uwagę poświęcono historii jednej z rodzin zesłanych do specjalnego osiedla nr 13 nad jeziorem Werjożskim – córka jednego z zesłańców zaprezentowała odznaczenie ojca jako symbol pamięci o

tamtych tragicznych latach. W trakcie wydarzenia zaprezentowano również historyczne dokumenty i fotografie, przedstawiające życie zesłańców w obozach pracy. Uczestnicy mogli zapoznać się z archiwalnymi zapisami dotyczącymi transportów deportacyjnych, warunków bytowych oraz tragicznych losów wielu Polaków, którzy nigdy nie powrócili do ojczyzny.

Podczas końcowej części wydarzenia słuchacze mieli okazję zadawać pytania. Następnie głos zabrała Prezes Związku Polaków Ukrainy Lesia Jermak, która wręczyła podziękowania organizatorom i uczestnikom spotkania. Pani Andżelika Płaksina oraz Pani Konsul Anna Babiak-Owad również zabrały głos, dziękując za poruszony temat i podkreślając jego wagę.

Organizatorem konferencji było Stowarzyszenie „Dom Polonia w Kijowie”, współorganizatorem Narodowa Naukowa

nia skierowane zostały do prelegenta, Pana Andrzeja Amons, znanego badacza historii represji stalinowskich. Następnie głos zabrała Sekretarz Rady ZPU i Wiceprezes Stowarzyszenia „Dom Polonia w Kijowie” Katarzyna Skoczelas, podkreślając wagę pielęgnowania pamięci o ofiarach deportacji.

Podczas wydarzenia obecni byli m.in.:

tych tragicznych wydarzeń, ich przebieg oraz konsekwencje dla zesłańców. Opisał, jak decyzje polityczne ZSRR doprowadziły do przymusowego wysiedlenia tysięcy Polaków, których życie uległo dramatycznej zmianie z dnia na dzień. Przybliżył akty prawne stanowiące podstawę deportacji, a także zaprezentował unikatowe dokumenty i dane pochodzące z archiwów rosyj-

skich i ukraińskich. Dzięki licznym zdjęciom i świadectwom mogliśmy zobaczyć warunki, w jakich przyszło im żyć.

Prelegent przedstawił również szerszy kontekst deportacji, zaznaczając, że liczba Polaków

Prezes Związku Polaków Ukrainy Lesia Jermak (L) wręczyła podziękowania organizatorom i uczestnikom spotkania

Biblioteka Medyczna Ukrainy, przy wsparciu Centrum Nauki Języka Polskiego Polonista Center.

Eugenia USTENKO
Dyrektor Polonista Center

Koncert

10 marca w Kijowskim Prywatnym Gimnazjum Lingwistycznym odbyło się wyjątkowe spotkanie poświęcone twórczości Tarasa Szewczenki, organizatorem którego była prezes KPKO Stowarzyszenia im. Adama Mickiewicza Walentyna Daszkowska.

Był to wieczór pełen wzruszeń, emocji i piękna, które wciąż płynie z nieśmiertelnych słów Kobzarza. Niezwykle utalentowani uczniowie Prywatnego Gimnazjum Lingwistycznego, jak również członkowie Stowarzyszenia, podzielili się swoimi głosami, talentem i pasją. To oni przypomnieli nam, że poezja Szewczenki jest nie tylko świadectwem historii, ale też mostem między pokoleniami.

Raisa Niedaszkowska, Irena Zacharko, Tetiana Szafran, Stanisław Szewczenko i inni wnieśli do tego spotkania nie tylko swoje interpretacje, ale też osobiste wspomnienia i mądrość.

Serdecznie dziękujemy Pani Walentynie za organizację tego poruszającego wydarzenia! To dowód na to, że Szewczenko wciąż jest żywy – w naszych sercach, słowach i wartościach.

Inf. własna

SZEWCZENKO – POETA, KTÓRY ŁĄCZY POKOLENIA

Spotkanie pełne słów,
dźwięków i emocji!

POEZJA ŁĄCZY POKOLENIA!

Ciąg dalszy ze str. 1

Wszyscy uczestnicy spotkania, w tym i najmłodsi, otrzymali Dyplomy uznania i prezenty w imieniu Ambasady RP w Kijowie

Słowa uznania należą dla nauczycieli za ich trud i zaangażowanie w przygotowanie uczniów

Muzyka była równie ważnym elementem tego spotkania. W wykonaniu studentów Kijowskiej Miejskiej Akademii Muzycznej im. R.M. Gliera zabrzmiały utwory Grażyny Bacewicz, Karola Szymanowskiego i Ludomira Różyckiego

Muzyka była równie ważnym elementem tego spotkania. Publiczność miała okazję usłyszeć utwory Grażyny Bacewicz, Karola Szymanowskiego i Ludomira Różyckiego.

Słowa uznania dla nauczycieli skierowała Prezes Związku Polaków Ukrainy Lesia Jermak, wręczając podziękowania za ich trud i zaangażowanie w przygotowanie uczniów. Konsulowie RP Paweł Owad i Anna Babiak-Owad w swoim wystąpieniu podkreślili wagę takich spotkań, podziękowali uczestnikom za ich pracę i emocje. Każdy z młodych artystów otrzymał symboliczny upominek, co było pięknym gestem docenienia ich wysiłku.

Szczególne podziękowania kierujemy do Kijowskiej Miejskiej Akademii Muzyki im. R. M. Gliera za uświetnienie naszego wydarzenia.

To wydarzenie miało także wymiar społeczny! Podczas spotkania odbył się finał akcji „Książka na Front”, w ramach której Związek Polaków

Ukrainy przekazał książki dla żołnierzy. Przedstawicielowi „Kulturowego Desantu” Andrzejowi Owczarukowi oficjalnie wręczono książki zebrane przez organizację ZPU. Literatura to nie tylko sztuka – to także wsparcie, otucha i siła dla tych, którzy walczą o naszą przyszłość.

Ten wieczór udowodnił, że poezja nie zna granic – łączy ludzi, pokolenia i narodowości, przypominając, że słowo ma moc!

Karolina JERMAK
Koordynator Młodzieżowego
Sektora ZPU
(Foto: M. Buhera)

Podczas spotkania odbył się finał akcji „Książka na Front”, w ramach której ZPU przekazał książki dla żołnierzy przedstawicielowi „Kulturowego Desantu” Andrzejowi Owczarukowi

Koncert

W marcu wiele osób wspomina wielkiego polskiego kompozytora Fryderyka Chopina, gdyż właśnie w tym miesiącu przyszedł na świat. W tym roku przypada 215. rocznica jego urodzin. Z tej okazji, 17 marca w Domu Polskim w Kijowie odbył się koncert poświęcony tej dacie oraz twórczości Fryderyka Chopina.

Spotkanie zainaugurowała Dyrektorka Domu Polskiego, Maria Siwko. Zaproszeni goście mieli okazję nie tylko zgłębić biografię oraz dorobek tego wybitnego kompozytora, które przedstawił Witalij Ostrowski, prezes Centrum Kulturalno-Oświatowego przy Domu Polskim w Kijowie, ale także zapoznać się z prywatną korespondencją oraz unikatowymi zdjęciami wielkiego artysty. Pani Helena Marceniwska, prorektor Kijowskiej Miejskiej Akademii Muzyki im. R. Gliera

Z fenomenem i niezwykłością muzyki Fryderyka Chopina zapoznała słuchaczy prorektor Kijowskiej Miejskiej Akademii Muzyki im. R. Gliera Helena Marceniwska

Twórczość Fryderyka Chopina wciąż zachwyca i inspiruje kolejne pokolenia melomanów i artystów na całym świecie

zapoznała słuchaczy z fenomenem i niezwykłością muzyki Fryderyka Chopina.

Perłą spotkania był koncert fortepianowy. Przy instrumencie zasiadł profesor Artem Lachowicz, który wirtuozyjnie wykonał „Impromptu Fantasy”, „Fantazję op. 49”, „Poloneza-Fantazję op. 61” oraz „Poloneza op. 53”. Jego interpretacje, pełne ekspresji i głębokiego zrozumienia stylu Chopina, wywołały ogromne wzruszenie wśród słuchaczy.

Po koncercie przeprowadziłam krótką rozmowę z Panem Artemem Lachowiczem - profesorem Wydziału Sztuk Scenicznych nr 1 KMAM im. R. Gliera (specjalność: gra na fortepianie):

- **Panie Artemie, myślę, że Chopin jest jednym z Pana ulubio-**

nym kompozytorów. Jakie znaczenie ma dla Pana jego muzyka?

- Badam i analizuję muzykę Chopina jako muzykolog, jako wykonawca i jako słuchacz. Z różnych punktów widzenia mogę dostrzec i zrozumieć coś innego. Jego muzyka oddziałuje zarówno na intelekt, jak i emocje. Trafia do przeciętnych słuchaczy, ale i do intelektualistów. To wyjaśnia, dlaczego Chopin jest prawdopodobnie jedynym kompozytorem, który osiągnął światową sławę jeszcze za życia, i to w rekordowo krótkim czasie.

- **Czy jego romantyczny związek z George Sand wpłynął na jego twórczość?**

- Oczywiście. W jego późniejszych utworach można odnaleźć nutę rozczarowania, a nawet tragizmu. To również ma związek z jego chorobą. Chopin cierpiał na gruźlicę, a jego stan zdrowia miał ogromny wpływ na jego życie i twórczość. Widać to zwłaszcza w późnych mazurkach i nokturnach, w których dominuje nostalgia i smutek.

- **Jakim innym kompozytorem poświęciłby Pan swój czas?**

- Wielu... Jak mówią w teatrze: Jaka jest twoja ulubiona rola? Ta, którą gram teraz! Lubię zarówno Liszta, jak i Mozarta. Do współczesnych kompozytorów zaliczyłbym Skoryka, Stankovycha i bry-

tyjskiego kompozytora Carla Jenkinsa.

- **Czego chciałby Pan życzyć naszym słuchaczom?**

- Chciałbym, aby wszyscy częściej sięgali po muzykę klasyczną, by czytali więcej literatury klasycznej, podtrzymując tradycję czytania i interpretowania skomplikowanych tekstów oraz długich dzieł. W przeciwnym razie nasza kultura może ulec spłyceniu i dostosować się do formatu TikToka, co mogłoby prowadzić do sytuacji przypominającej upadek Cesarstwa Rzymskiego...

- **Ma Pan polskie nazwisko. Czy ma Pan polskie korzenie?**

- Tak, oczywiście. Mam polskie korzenie po obu stronach rodziny. Niestety nie znam języka polskiego, ale jestem duchowo związany z polską kulturą.

Fryderyk Chopin pozostaje jednym z najwybitniejszych kompozytorów w historii muzyki, a jego twórczość wciąż zachwyca i inspiruje kolejne pokolenia melomanów i artystów na całym świecie.

Andżelika PŁAKSINA
(Zdjęcia autora)

Przy instrumencie profesor Artem Lachowicz

Od ponad dwudziestu lat Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wybiera patronów roku. Po raz pierwszy zostali wyróżnieni: Stefan Wyszyński i Ignacy Paderewski (w 2021).

Senat Rzeczypospolitej Polskiej wskazuje patronów od 2006 roku. Wybór patronów ma na celu uhonorowanie ludzi, którzy swoją działalnością przyczynili się do rozwoju wielu

PATRONI 2025 ROKU

dziecin życia społecznego, naukowego, kulturalnego.

W obszarze patronatu są też wydarzenia mające szczególne znaczenie dla polskiej historii, kultury i narodowej tożsamości.

Sejm RP zgodnie z podjętymi uchwałami jako patronów roku 2025 wybrał:

- ✓ Stefana Żeromskiego,
- ✓ Olę Boznańską,
- ✓ Antoniego Słonimskiego,
- ✓ Franciszka Duszeńko,
- ✓ generała Kazimierza Sosnkowskiego,
- ✓ polskich bohaterów z Kątynia, Charkowa, Miednoje, Bykowni i innych miejsc.

✓ milenium koronacji dwóch pierwszych polskich królów w Gnieźnie.

W gronie patronów 2025 roku wybranych i uchwalonych przez Senat RP są:

- ✓ ksiądz Józef Tischner,
- ✓ Maria Pawlikowska-Jasnorzewska,

✓ Władysław Stanisław Reymont,

✓ Jerzy Wojciech Has.

✓ Ponadto rok 2025 jest Rokiem Edukacji Zdrowotnej i Profilaktyki.

W cyklu artykułów chcemy Państwu, czytelnikom «Dziennika Kijowskiego», przybliżyć sylwetki patronów 2025 roku oraz wskazane przez Sejm i Senat RP wydarzenia.

STEFAN ŻEROMSKI - SUMIENIE NARODU

Listę patronów otwiera Stefan Żeromski - wspaniały pisarz o niezwykłej wrażliwości i wielkim talencie. Czterokrotnie pretendował do Literackiej Nagrody Nobla (1921, 22, 23, 24) i jej nie otrzymał, przegrał z Reymontem - po części w wyniku zakulisowych knoń dypłomatycznych (nieprzychylna opinia niemiecka, działania polskiej prawicy), po części wynikało to ze specyfiki jego twórczości - Żeromski nie umiał być ponadpolski.

W 1905 roku Henryk Sienkiewicz przebił się na szeroki świat powieścią głoszącą chwałę ideologii ponadnarodowej, ideologii całego naszego kręgu kulturowego - chrześcijaństwa. Żeromski nigdy po coś tak uniwersalnego nie sięgnął. Nie chciał? Nie potrafił?

ponizającą. To bunt przeciw nędzy takiego istnienia. Stefan Żeromski wierzył w misję pisarza jako współtwórcy losów narodu. O sobie mówił: «Byłem zawsze jak dobosz, który biegnie bez tchu obok spracowanego szeregu, znany takt wybijając pałkami.» („Nokturn”)

Mówił, że twórcy wywodzącego się z narodu pozbawionego wolności nikt nie może zwolnić z obowiązku służenia temu narodowi, stąd jego twórczość ściśle związana jest z polskimi bolączkami, problemami, kompleksami...

Żeromski należał do grona tych pisarzy, którzy rozrywali polskie rany, „żeby się nie zbliżniły błoną podłości” - jak mówi Sułkowski, bohater tytułowy jednego z dramatów pisarza. Co ciekawe, „Sułkowski”

Kazimierz Mordasewicz -
Portret Stefana Żeromskiego

Ważnych dzieł było oczywiście więcej, bez problemu dotrzemy do informacji o nich. Także tych, które pokazują stosunek Żeromskiego do komunizmu, bolszewików, wojny polsko-bolszewickiej z 1920 roku. Ale nie zawsze tak było. Przez długie lata ta część twórczości Żeromskiego była „białą plamą”, tematem przemilczanym, a nawet niewygodnym, bo politycznie niepoprawnym, a niezwykle ważne opowiadanie „Na probostwie w Wyszku” było tekstem niedostępnym, na indeksie. I nawet, gdy wydano „Dzieła” Żeromskiego, to opowiadanie zostało pominięte ze względów ideologicznych. A właśnie w „Na probostwie...” Żeromski napisał: „Pokonawszy bolszewizm na polu bitwy, należy go pokonać w sednie jego idei.”

Żeromski bał się bolszewizmu, wszelkich zachowań naśladowczych „fenomeny życia Rosji sowieckiej”. Feliksa Dzierżyńskiego nazywa zbrodniarzem „pomazanym od stóp do głów krwią ludzką. Cieszę się świadomością, że nigdy nie widziałem ani jego twarzy, ani nie dotykałem ręki krwią obmazanej po łokieć, ani słyszałem wyrazów z jego ust wychodzących. Wyznaję, że to imię i nazwisko, wymawiane w mej obecności, sprawia na mnie obmierzłe wrażenie dusz-

ności i jakby torsji”. Wymienia jeszcze Juliana Marchlewskiego i Feliksa Kohna (współtworzyli utworzony w 1920 roku przez komunistów w zajętych przez bolszewików Białymstoku Tymczasowy Komitet Rewolucyjny).

Pisze, że sprowadzili oni na naszą ziemię „obcą armię, masę złożoną z ludzi ciemnych, zgłodniałych, żądnych obłowienia się i sołdackiej rozpusty. W pierwszym dniu wolności, kiedyśmy po tak strasznie długiej niewoli ledwie głowy podnieśli, całą Moskwę na nas zwalili. Na ich sumieniu leżą zgwałcenia przez dzicz sołdacką naszych dziewcząt i kobiet”. Tak pisał Żeromski

o rosjanach w 1920 roku.

W lipcu 1951 roku w Warszawie został odsłonięty pomnik Feliksa Dzierżyńskiego. Kilka miesięcy po odsłonięciu nieznani sprawcy pomalowali figurze ręce na czerwono.

W lutym 1982 roku (w stanie wojennym) 16-letni Emil Barchański wraz z kolegami oblał czerwona farbą, a następnie podpalił pomnik. Emil Barchański kilka miesięcy później zginął w niewyjaśnionych okolicznościach. Te zdarzenia pokazują, że opowiadanie „Na probostwie w Wyszku” chociaż w PRL-u niedostępne na rynku wydawniczym, znane było Polakom.

W 1989 roku pomnik został zdemontowany. Dziś w tym miejscu stoi pomnik Juliusza Słowackiego, a plac znów nazywa się Bankowy. A Że-

Stefan Żeromski wierzył w misję pisarza jako współtwórcy losów narodu. O sobie mówił: «Byłem zawsze jak dobosz, który biegnie bez tchu obok spracowanego szeregu, znany takt wybijając pałkami.» („Nokturn”)

Mówił, że twórcy wywodzącego się z narodu pozbawionego wolności nikt nie może zwolnić z obowiązku służenia temu narodowi, stąd jego twórczość ściśle związana jest z polskimi bolączkami, problemami, kompleksami...

Wszystkie idee i prądy społeczne interesowały go w związku z jednym - z Polską. Jego twórczość to bezgraniczne zapatrzenie w polską niedolę, tę ludzką - rozpaczliwą, beznadziejną i tę narodową -

miął prapremię w 1917 roku (16 kwietnia) w Kijowie w Teatrze Polskim (obecnie Kijowski Państwowy Teatr Akademicki przy ul. Prorocznej 17). Reżyserował i jednocześnie odtwarzał główną rolę Juliusz Osterwa, który bezskutecznie walczył o wystawienie tego dramatu w Warszawie.

Okazją do ogłoszenia roku Stefana Żeromskiego jest przypadająca w 2025 r. setna rocznica śmierci wybitnego pisarza. Stefan Żeromski urodził się 14 października 1864 roku w Strawczyniu, zmarł 20 listopada 1925 r w Warszawie. Jak podaje Wikipedia: „Jeden z najwybitniejszych pisarzy polskich w historii. Kawaler Orderu Orła Białego. Ważne dzieła: Przedwiośnie, Ludzie bezdomni, Popioły, Syzyfowe prace, Siłaczka”.

Okładka podziemnego wydania „Na probostwie w Wyszku”

Demontaż pomnika Dzierżyńskiego w Warszawie - Fot. Jacek Marczewski
AGENCJA GAZETA

Pomnik Stefana Żeromskiego w Warszawie

romski? Ma swoje pomniki w wielu miastach Polski, także w Warszawie, na Saskiej Kępie. Sto lat temu Żeromskiego na cmentarz odprowadzała cała Warszawa. Mieszkańcy stolicy tłumnie żegnali „sumienie narodu”, pisarza, który jak chyba żaden inny rozumiał narodowe problemy. I dlatego ten warszawski pomnik, a właściwie niewielkie popiersie, trochę rozczarowuje, a nawet przygnębia.

Ewa GOCŁOWSKA
ORPEG

Kobieta, wiosna i śpiew

Wiosenna uroczystość

Od wielu lat członkowie Kulturalno-Oświatowego Stowarzyszenia „Aster” w Niżynie spotykają się na początku marca, by powitać wiosnę i świętować Dzień Kobiet. Gościem specjalnym na uroczystości była pani Janina Kotlar – główna specjalistka Wydziału Kultury Miasta Niżyna.

„15 marca zawitały do naszej siedziby 3 Damy: Poezja, Muzyka i Piosenka. Wspólnie powitałyśmy Wiosnę

na sytuacją w Ukrainie ogarniętej wojną” – kontynuowała pani Weronika.

Wszyscy uczestnicy przygotowali prezentacje i niezwykle ciekawie przedstawili je zebraniemu:

Weronika Mandryko przybliżyła postać Ireny Santor, wybitnej polskiej piosenkarki, Alla Chomenko przedstawiła w zarysie swoją twórczą działalność oraz dorobek artystyczny współpracowników (nauczycieli). Walentyna Pugacz odtworzyła nagranie pieśni

Wiktoria i Jarosław Jotkowie zachwycili wykonaniem pieśni z repertuaru Ireny Santor

Kostenko. Wiktoria i Jarosław Jotkowie zachwycili wykonaniem pieśni z repertuaru Ireny Santor pt.: Powrócisz tu i Tych lat nie odda nikt, a Katarzyna Rowenczyn - Piosenką o sąsiedzie. Natomiast Małgorzata Gorodecka przedstawiła sylwetki polskich uczonych: Marii Curie-Skłodowskiej, Zofii Kielan-Jaworowskiej, Marii Czaplickiej, Hanny Hirszfeld i Wilhelminy Iwanowskiej. Na koniec Helena Jekymenko opowiedziała o wybitnych kobietach Niżyna, wspominając ciepło panią Feliksę Bielińską, założycielkę Stowarzyszenia „Aster”.

To było niezwykle ciekawe spotkanie, można powiedzieć, że miało charakter twórczy, łączyło w sobie różne elementy: intelektualne, artystyczne i emocjonalne. Nie zabrakło też rozmów koleżeńskich i degustacji różnych ciast i ciasteczek. Wiosna zawitała do naszych serc.

W.Ś.

jako przedstawicielki płci pięknej”-powiedziała pani Weronika Mandryko, Prezes Stowarzyszenia. „Oczywiście byli też mężczyźni, bo bez nich kobiety nie czułyby, że są kochane i uwielbiane. Razem w cudownym nastroju „sączyliśmy” lirykę miłosną, piosenki Ireny Santor i rozmawialiśmy o wybitnych polskich i ukraińskich kobietach. Nie zabrakło też tematów związanych z trud-

„Dumy moi” do słów Tarasa Szewczenki, którą wykonał po polsku Aleksander Deriuga, student Uniwersytetu im. Mikołaja Gogola. Następnie Aleksander Gadziński przeczytał wiersze tematycznie związane ze spotkaniem i swoje – odnoszące się do obecnej sytuacji Ukraińców, Maryna Bojko recytowała wiersze Wisławy Szymborskiej i Czesława Miłosza, a Lidia Petrusza – miłosne teksty Liny

„Konsultacje z przedstawicielami wspólnot narodowych Ukrainy w sprawie Planu działań mającego na celu ochronę praw osób należących do mniejszości narodowych”

28 lutego w hotelu Premier Palace w Kijowie odbyły się „Konsultacje z przedstawicielami wspólnot narodowych Ukrainy w sprawie Planu działań mającego na celu ochronę praw osób należących do mniejszości narodowych” zorganizowane przez Departament ds. Polityki Etnicznej i Wolności Sumienia, Przedstawicielstwa Rady Europy w Kijowie oraz we współpracy z Radą Wspólnot Narodowych Ukrainy.

Odbył się również Okrągły Stół na temat: „Współpraca w zwalczaniu dyskryminacji i poprawa komunikacji między Policją Narodową a stowarzyszeniami publicznymi mniejszości narodowych na Ukrainie”. Wydarzenie odbyło się wspólnie i z inicjatywy przedstawicieli Departamentu Głównej Inspekcji i Praw Człowieka Narodowej Policji Ukrainy, a także przy wsparciu wspólnego projektu UE i Rady Europy „Wspieranie wdrażania europejskich standardów w zakresie zwalczania dyskryminacji i praw mniejszości narodowych na Ukrainie”.

Dialog ten stał się doskonałą okazją do usprawnienia komunikacji między przedstawicielami wspólnot narodowych Ukrainy a Policją Narodową, podczas której istniała możliwość wymiany doświadczeń, omówienia wyzwań i perspektyw współpracy oraz wymiany kontaktów.

Polską wspólnotę Ukrainy reprezentowali przedstawiciele Związku Polaków Ukrainy na czele z prezes Lesią Jermak.

Królowie na banknotach

Władysław II Jagiełło

Na banknocie z nominalem 100 zł widzimy twarz Władysława II Jagiełły, dziesiątego króla Polski, który był najdłużej panującym na tronie – 48 lat, a założona przez niego dynastia Jagiellonów panowała w Polsce i w Litwie w ciągu 136 lat – do 1572 roku.

Władysław II Jagiełło urodził się ok. 1362 (lub ok. 1352). W wieku 15 lat w maju 1377 roku Jagiełło, po śmierci ojca Olgierda Giedyminowicza, został mianowany Wielkim Księciem Litewskim.

13 października 1384 z Węgier do Polski, na Wawel przybyła Jadwiga Andegaweńska, która została wybrana przez polską szlachtę na królową Polski po śmierci jej ojca Ludwika Węgierskiego. Królowa jako 10-letnia dziewczynka zaskoczyła polskie społeczeństwo swoją inteligencją i wykształceniem.

Umiiała czytać i pisać po łacinie, znała język niemiecki i węgierski, a także robiła szybkie postępy w nauce języka polskiego. Kochała muzykę i śpiew, umiała tańczyć. Była piękną, wysoką blondynką, ułożoną i elegancką. 16 października 1384 roku w Krakowie Jadwiga została koronowana przez arcybiskupa gnieźnieńskiego na dziewiątego króla Polski.

14 sierpnia 1385 roku Jagiełło wystawił akt krewski, w którym zobowiązał się do zawarcia unii personalnej między Koroną a Litwą, poślubienia Jadwigi i chrystianizacji Litwy. Po pół roku zastanowienia się Jadwiga zgodziła się zostać jego żoną. 2 lutego 1386 roku w Lublinie na jednym z pierwszych sejmów walnych Jagiełło został wybrany królem Polski (pierwsza udokumentowana elekcja na tron Polski).

Jagiełło przybył do Krakowa, gdzie 15 lutego 1386 uroczystie przyjął chrzest oraz imię Władysław. Trzy dni później 18 lutego 1386 roku Jadwiga i Jagiełło uroczystie zawarli związek małżeński w katedrze na Wawelu w Krakowie. Dwa tygodnie później, 4 marca 1386 roku w katedrze wawelskiej odbyła się uroczysta koronacja Władysława Jagiełły na dziesiątego króla Polski.

Odtąd Władysław II Jagiełło rozpoczął współrządy z żoną. Jadwiga, jako królowa, była formalnie równorzędnym władcą, co czyniło ich współpracę unikalnym przypadkiem w historii monarchii europejskiej. Współrządy te skoncentrowały się na zacieśnieniu Unii Polsko-Litewskiej oraz wzmocnieniu

obu państw wobec zagrożeń zewnętrznych, przede wszystkim ze strony Zakonu Krzyżackiego. Wspólnie przeprowadzili chrystianizację Litwy w 1387 roku, co miało kluczowe znaczenie dla integracji Litwy z Polską. Jadwiga angażowała się w sprawy kultury, edukacji i religii, podczas gdy Jagiełło odpowiadał za kwestie militarne i polityczne. Ich współpraca doprowadziła do reform administracyjnych oraz rozwoju unii personalnej między Polską a Litwą.

Po śmierci Jadwigi w 1399 roku Jagiełło kontynuował politykę zapoczątkowaną w czasie ich wspólnych rządów, które uznaje się za fundament potęgi Jagiellonów w Europie Środkowo-Wschodniej. W 1400 roku odnowiony został przez Jagiełłę z fundacji Jadwigi Andegaweńskiej uniwersytet w Krakowie, nazwany później na cześć Jagiellonów Uniwersytetem Jagiellońskim.

15 lipca 1410 roku siły polsko-litewskie oraz krzyżackie spotkały się pod Grunwaldem. W wyniku wielkiej bitwy siły krzyżackie zostały rozgromione.

Po raz pierwszy Zakon przegrał wojnę z Polską, a jego siła militarna została złamana. Jak donosi Jan Długosz, w drodze na Ruś król zatrzymał się w Medyce, gdzie przeziębził się, słuchając śpiewu słowików.

Władysław II Jagiełło zmarł pierwszego czerwca 1434 roku w Gródku. W pamięci wdzięcznych potomków został jako założyciel Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Eugeniusz
GOŁYBARD
(na podstawie
źródeł otwartych)

RYSOWNICY POLSCY

Uniwersalność aspiryny

Wszyscy znamy zastosowanie aspiryny, jako środka na ból głowy czy przeziębienie, ale mało kto wie, że może ona przydać się do wielu innych rzeczy.

reanimuje akumulator

Wystarczy do akumulatora dodać dwie tabletki aspiryny, które po połączeniu z kwasem solnym na chwilę ożywią auto, aby dojechać do najbliższego warsztatu samochodowego.

oczyszcza biżuterię

Można w bardzo szybki sposób odświeżyć wrzucając ją do roztworu wody i aspiryny.

ukorzenia rośliny i zabija grzyby

Wystarczy zrobić roztwór jednej tabletki na litr wody i podlewać nimi rośliny doniczkowe. Możesz też tego typu roztworem przedłużyć żywotność kwiatów ciętych.

usuwa plamy z potu

Zrób roztwór z dwóch tabletek aspiryny na pół litra wody. Namocz ubrania na dwie lub trzy godziny, a później wrzuc do prania. Brzydkie, żółte plamy znikną

pomaga na odciski

Aby je szybko zwalczyć zrób pastę z: sześciu tabletek aspiryny, połowy łyżeczki soku z cytryny i połowy łyżeczki wody. Posmaruj odciski pastą, zakręć ręcznikiem, zawiń folią, zostaw na piętnaście minut, a później zetrzyj odciski pumeksem.

- * Na początku było Słowo. Dopiero potem powstało Milczenie.
- * Bezzębny wiele rzeczy łatwiej przechodzi przez usta.
- * Żebyż mieć tylu słuchaczy, ilu podstuchujących!

Stanisław Jerzy LEC

Małżeństwo świętuje 25. rocznicę ślubu.

- Muszę ci kochanie coś wyznać - mówi mąż - jestem daltonistą.
- I ja chciałabym coś ci wyznać - mówi żona - nie jestem z Rzeszowa, jestem z Mozambiku.

Dwóch starszusków siedzi na ławeczce pod domem spokojnej starości. Patrzają melancholijnie przed siebie, nagle jeden mówi:
- Tadziu, mam już 75 lat. Jak bym się nie ruszył, wszystko mnie boli i z reumatyzmu. Jesteś moim rówieśnikiem, powiedz, jak ty się czujesz?
- Jak nowo narodzony!
- Jak nowo narodzony?
- Tak. Nie mam włosów, nie mam zębów i chyba przed sekundą zlałem się w gacie.

Mała dziewczynka stoi na ulicy i płacze. Ludzie ją pytają:

- Dlaczego płaczesz?
- Bo się zgubiłam.
- Jak się nazywasz?
- Nie wiem.
- A jak się nazywa twoja mama?
- Nie wiem.
- A swój adres znasz?
- Tak! wu-wu-wu-kropka-basia-kropka-pe-el.

Gość do kelnera:
- Dlaczego wasza restauracja nazywa się „Wielkie Oczy”?
- Dowie się pan jak przyniosę rachunek.

Pyta turysta baczę:
- Baco, czy ten mały piesek jest twój?
- Ta.
- To dlaczego na furcie jest napisane uwaga pies?
- Bo już trzy razy mi go nadepnęto!

Kowalski spotyka przyjaciela.
- Czy dostałeś mój list?
- Ten, w którym przypominasz mi żebył Ci oddać 300 zł?
- Właśnie ten!
- Nie, jeszcze nie dostałem...

CZY WIESZ, ŻE...

- ♦ Walt Disney został wyrzucony z gazety za to, że nie miał wyobraźni i dobrych pomysłów.
- ♦ Przeciętny człowiek spędza ok. 30 lat denerwując się na członka rodziny.
- ♦ Kobiety planują samobójstwo trzy razy częściej niż mężczyźni. Mężczyźni popełniają je trzy razy częściej niż kobiety.

Chaplin i trema

Początkująca aktorka zwierzyła się Chaplinowi, że do tej pory nie wie, co to jest trema. Aktor wysłuchawszy aktorki, rzekł ze zrozumieniem:

- Mam nadzieję, że kiedyś pani się dowie. Cóż, trema przychodzi wraz z talentem...

Szopen w Japonii

Jednym z najbardziej popularnych kompozytorów muzyki poważnej w Japonii jest Fryderyk Chopin. W prawie każdym dużym mieście znajdują się kluby zrzeszające miłośników jego muzyki. Największy producent instrumentów muzycznych na świecie firma Yamaha, tak reklamuje swoje fortepiany: „Gdyby żył Chopin, na pewno grałby na fortepianie Yamacha”.

PODPATRZONE

- * Dziecko wrzeszczy, gdy się rodzi - czyżby wiedziało co je czeka?
- * KOCHAM - to nie wyraz, lecz zdanie. KO - przemija, Cham - zostaje.
- * Z dwóch możliwości: z prądem, czy pod prąd jest jeszcze trzecie wyjście: na brzeg.
- * Od pocałunku nikt jeszcze nie umarł, ale było wielu takich, którzy się urodzili.

Niesamowity widok!

W Słowińskim Parku Narodowym Bałtyk odsłonił jeszcze jeden skarb: potężne pnie dębów, które tkwią tu od 3 tys. lat. Kiedyś rosła tu puszcza dębowo-bukowa, ale zniszczył ją pożar lub działalność ludzi. Pozostały tylko silnie ukorzone pnie. Morze nie ustaje w „marszu” na południe pożerając corocznie 0,7-0,9 metra wybrzeża. To efekt m.in. procesu „podnoszenia się” Skandynawii, który zachodzi od czasu stopnienia na niej lodowców. Morze dobrze zakonserwowało pniaki słoną wodą. Można je też podziwiać pomiędzy jeziorami Dołgie Duże i Dołgie Małe, na zachód od Czołpina.

Zespół redakcyjny:

Andżelika Płaksina - redaktor naczelny,
Rościśław Raczynski - z-ca red. nac.,
Eugeniusz Gołybard - redaktor,
Stanisław Szewczenko - redaktor,
Leszek Wątróbski - korespondent,
Lesia Jermak - korespondent,
Władysław Nehrebecki - korespondent,
Anatol Zborowski - korespondent,
Mikołaj Wrona - menedżer.

Numer przygotowało Kolegium Redakcyjne reprezentujące organizacje Polaków Ukrainy.